

ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали
Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції,
11 жовтня 2017 р.

Кононець Наталія. <i>Ментальні карти або як зробити лекцію ефективною при ресурсно-орієнтованому навчанні дисциплін комп'ютерного циклу.....</i>	72
Кравчук Оксана. <i>Питання передового досвіду у державних документах першої половини ХХ ст.....</i>	75
Краснобокий Юрій, Ткаченко Ігор, Ільницька Катерина. <i>Інтеграція природничо-наукових знань – шлях до посилення фундаментальної підготовки майбутніх учителів фізики.....</i>	80
Красюк Людмила. <i>Роль самостійної роботи у процесі професійної підготовки вчителя-класовода.....</i>	84
Максютов Андрій. <i>Напрями перспективного розвитку географії культури та релігій.....</i>	88
Махомета Тетяна, Тягай Ірина. <i>Використання інноваційних технологій навчання на практичних заняттях з аналітичної геометрії.....</i>	90
Медведєва Марія, Колмакова Віра. <i>Дистанційне навчання дискретної математики засобами персонального освітнього web-ресурсу.....</i>	94
Моцик Людмила. <i>Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи.....</i>	100
Моцик Ростислав. <i>Зарубіжний досвід використання інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці фахівців з інформатики.....</i>	105
Паршукова Леся. <i>Розробка та педагогічний дизайн програмних засобів навчального призначення з інформатики.....</i>	110
Росенко Людмила. <i>Розвиток творчих здібностей молодших школярів через впровадження прийомів ТРВЗ-технології.....</i>	113
Сідоров Вадим. <i>Організаційні умови реалізації дистанційного навчання у системі кроскультурної підготовки майбутніх фахівців галузі туризму.....</i>	116
Татауров Віктор. <i>Використання Microsoft Teams у підготовці студентів вищих навчальних закладів.....</i>	121
Ткачук Галина, Стеценко Володимир, Бондаренко Тетяна, Кісіль Яна. <i>Аналіз платформи BigBlueButton для проведення навчальних вебінарів.....</i>	124

Кононець Наталя,
д. пед. н., доцент кафедри економіки підприємства
та економічної кібернетики
Полтавський університет економіки і торгівлі, Україна

МЕНТАЛЬНІ КАРТИ АБО ЯК ЗРОБИТИ ЛЕКЦІЮ ЕФЕКТИВНОЮ ПРИ РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ ДИСЦИПЛІН КОМП'ЮТЕРНОГО ЦИКЛУ

Сучасне інформаційне суспільство та інформатизація освіти диктують свої вимоги до організації навчання, особливо це стосується дисциплін комп'ютерного циклу у ВНЗ. Одним з цих вимог є *ресурсна орієнтованість* – загальнодидактична характеристика освітнього процесу, яка формується на базі спеціальної структури конкретних методів та їх систематизації, підпорядкованої цілям пошуку та обробки інформації, використовуючи різноманітні джерела інформації. Ресурсно-орієнтоване навчання (РОН) дисциплін комп'ютерного циклу розглядаємо як цілісний динамічний процес організації і стимулювання самостійної пізнавальної діяльності студентів з оволодіння навичками активного перетворення інформаційного середовища, засвоєння студентами знань із галузі інформатики й ІКТ, який передбачає оптимальне використання тандемом «студент-викладач» інформаційних ресурсів [1].

Лекція з дисциплін комп'ютерного циклу є найбільш усталеним видом навчальної роботи, присвяченим концептуальним основам дисциплін, що викладаються, тому проблема підвищення її ефективності є завжди актуальною.

Окреслимо основні характеристики лекції при РОН дисциплін комп'ютерного циклу:

1. Лекція при РОН є *інформаційно-проблемною* (орієнтує на всебічне використання різноманітних інформаційних ресурсів при вивченні теми; характеризується максимальною інформаційною наповненістю; вирішує проблемне питання; сприяє поглибленій самостійній роботі майбутніх спеціалістів, розвитку їх пошукових та творчих здібностей).

2. *Співавторство*. Діяльність викладача та студента базується на партнерських засадах. Викладач і студенти – співавтори лекції, оскільки лекція глумачиться як співтворчість і співавторство зі

студентами (застосування різних інтерактивних методик, діалогу, активізації пізнавальної діяльності).

3. *Структурованість*. Вимогами до структури лекційного курсу при РОН дисциплін комп'ютерного циклу є: 1) виділення як обов'язкових вступної, тематичної, заключної, а також оглядових і установчих лекцій; 2) запровадження добре продуманої системи взаємозв'язків викладача і студента на лекції; 3) активізація пізнавальної діяльності студента на основі принципу проблемності; 4) комплексний підхід до підбору інформаційних ресурсів.

4. *Орієнтація на самостійну роботу*. Лекція при РОН є основою для подальшої самостійної роботи; набуває вектору спрямованості на найважливіші питання у контексті спеціальності, яку опановує студент у ВНЗ, на аналіз нових наукових проблем; розкриває перспективи певної галузі науки, не прив'язуючись до конкретного програмного забезпечення, орієнтує на уміння розв'язувати професійні завдання у будь-яких умовах.

Досліджуючи проблему підвищення ефективності лекції, ми звернулися до такого методичного прийому, як побудова **ментальної карти** (засіб для візуалізації процесу загального системного мислення за допомогою схем).

Авторський досвід дає змогу говорити про власний концепт викладача у вигляді ментальної карти як про відображення всієї множини дидактичних методів, засобів та ресурсів, які викладач планує використати при проведенні тієї чи іншої лекції. Саме ментальна карта є синергією навчально-методичної картки заняття і концепту лекції та дозволяє: відібрати з усього напрацьованого матеріалу, який є у викладача, ті питання, задачі, вправи, які підходять саме для даної категорії студентів; позначити кольором важливі завдання, ресурси, моменти, на які слід звернути увагу; побачити ліміт часу, його запас і можливі зміни ходу лекції; відбирати завдання і послідовність їх виконання. Завдяки використанню спеціальних сервісів класу *concept-mapping*, які відкривають можливість спільного створення та редагування, цю карту можна створювати у ході проведення лекції разом зі студентами (співавторство). На цій карті доцільно розмішувати всю важливу інформацію щодо теми, вказувати що потрібно студентові зловнити самостійно, де знайти потрібну інформацію, на які питання шукати відповіді. Така карта стає студентам своєрідним орієнтиром у подальшому здобутті знань, їх аналізі та прикладній спрямованості, а